

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkei

2021-02-05

Nr. 12

Kopija
Lietuvos Respublikos Seimo Kaimo
reikalų komiteto pirmininkui

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO PAPILDYMO IR AUGALŲ APSAUGOS ĮSTATYMO PAKEITIMO

Atsižvelgiant į prekybos falsifikuotais augalų apsaugos produktais apimtis ir spartų šešėlinės ekonomikos augimą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą teikti Lietuvos Respublikos Seimui du įstatymų projektus. 2020 m. spalio 19 d. Lietuvos Respublikos Seime buvo registruoti su projektai – projektas XIIIIP-5308 (Dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 342, 589 straipsnių pakeitimo, kodekso papildymo 342¹, 342², 342³, 342⁴, 342⁵, 342⁶ straipsniais ir kodekso priedo pakeitimo įstatymo projekto NR. XIIIIP-5308) ir projektas XIIIIP-5309 (Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 24 straipsnio pakeitimo, įstatymo papildymo 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 straipsniais ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymas) (toliau – projektai).

Atsižvelgdami į 2015 m. Europos Komisijos užsakymu atlikto tyrimo (*The economic cost of infringement in the pesticide sector*) duomenis, teigiame, kad Lietuvoje nelegali augalų apsaugos produktų rinka gali sudaryti apie 23 % rinkos (ES šalių vidurkis tesiekia 10 proc., EU-28). Vertinant Lietuvos rinkos dydį, t. y. ne mažiau kaip 20 mln. eur šešėlinės rinkos. Projektai labai aktualūs, nes numato atsakomybę už falsifikuotų augalų apsaugos produktų tiekimą rinkai ir už nelegalią prekybą augalų apsaugos produktais.

Kartu su straipsniais, numatančiais sankcijas falsifikatų tiekimą rinkai ir naudojimą, didinamos ir kitos sankcijos už augalų apsaugos produktų naudojimo pažeidimus. Asociacija neturi kitų augalų apsaugos produktų naudojimo pažeidimų statistikos ir negalime vertinti, ar tikslinga didinti baudas už kitus, ypač mažareikšmius, pažeidimus, tačiau nelegalios prekybos mastai ypač gali padidėti po-karantininiu laikotarpiu, kai ekonominiai sunkumai paskatina šešėlinę ekonomiką ir dėl BREXIT pasikeitus importo reikalavimams nusikalstamos grupuotės persikirsto savo veiklą, perkeldamos ją iš Jungtinės Karalystės. Lietuva, neturinti tiesioginių sankcijų už falsifikatų tiekimą rinkai tampa labai patrauklia šalimi nelegaliai veiklai vykdyti.

Dabar, kai Lietuvoje nelegalių pesticidų rinka užima apie 23 proc. visos rinkos ir esame anti-lyderiai ES šioje srityje, svarbu numatyti atsakomybę nelegalių produktų teikėjams rinkai. Užtikriname, kad šis žingsnis nėra nukreiptas prieš ūkininkus, o prieš šešėlinį verslą ir nelegalią prekybą arba prekybą falsifikatais/klastotėmis. Nesant sankcijų, nelegalūs prekeiviai nėra baudžiami, nors pelnai prilygsta prekybai narkotikais, ginklais ar panašiai. Šiuo metu galima bausti dėl apgaulingos buhalterijos tvarkymo, dėl svetimo prekės ženklo pasisavinimo arba, nustačius nelegalių

ar falsifikuotų produktų naudojimo atveji, baudžiamas galutinis vartotojas – ūkininkas. Jis baudžiamas 60 eur bauda, kuri mažinama pusiau, jei nusikalstama pirmą kartą.

Augalų apsaugos produktai poetiškai yra lyginami su vaistais ir yra vadinami augalų vaistais. Atkreipiame dėmesį, kad ANK numato baudas už neteisėtą vertimąsi prekyba vaistais ir už falsifikuotų vaistų tiekimą rinkai (žr. 62 straipsnis. Neteisėtas vertimasis su vaistais (vaistiniais preparatais) susijusia veikla, 63 straipsnis. Falsifikuotų vaistinių preparatų gamyba, importas iš trečiųjų šalių, eksportas, didmeninis platinimas, pardavimas ir falsifikuotų vaistinių preparatų prekybos tarpininkavimas), todėl baudos turėtų būti už nelegalią prekybą augalų apsaugos produktais ar už prekybą augalų apsaugos produktų falsifikatais.

Prašome įvertinti problemos aktualumą, teisinio reglamentavimo trūkumą ir svarstyti užregistruotus projektus.

Direktorė

Zita Varanavičienė